

RUTES DE LA MARXA

RUTA DE LES 21 ERMITES ROMÀNIQUES

SANT CUGAT DEL RACÓ

NAVÀS – Bages

Punts d'interès:

Es conserva el tenant del primitiu altar preromànic, a la pròpia església. I també es conserven dos capitells, al Museu Comarcal de Manresa, que es creu que eren els de l'arc triomfal del temple preromànic.

marí confirma els béns del monestir, hi figura l'alou dit "Ecclesias Clavatas" amb la parròquia de Sant Cugat.

D'aquesta època era l'església preromànica, de la qual se'n trobaren els fonaments de l'absis, sota el presbiteri. Va pertànyer al monestir de Ripoll fins l'any 1835, any de la desamortització. A partir d'aquell moment va passar a estar sota la jurisdicció del bisbat. Durant un temps perdé la categoria de parròquia, i passà a dependre de Castelladral. Actualment és parròquia.

És interessant veure l'evolució del nom, l'any 1040 apareix com a Sant Cugat de Castelladral, el 1293 apareix com a Sant Cugat de l'Alou, en referència a l'alou del monestir de Ripoll, d'aquí també en surt un dels noms amb que podem trobar classificada aquesta es-

glésia "Sant Cugat de Salou". Però el nom amb que és més coneguda, sobretot per la gent de la zona, és el de Sant Cugat del Racó, que apareix l'any 1689, i que potser té a veure amb el lloc geogràfic que ocupa.

L'explicació de per què existeix aquest edifici, un edifici suntuós, en aquest lloc, segurament troba la seva resposta en la rivalitat entre els monestirs de Ripoll i el de Sant Llorenç prop Bagà, que va construir l'església de Sant Maria de les Esglésies, molt propera a Sant Cugat

Història

Durant el segle X, la parròquia de Sant Cugat era propietat del comte de la Cerdanya, Miró II el Jove; s'anomenava l'alou de les Esglésies Clavades, d'aquí el nom de Sant Cugat de Salou. L'any 926 en féu donació al monestir de Ripoll, i a l'any 938, en un document on el rei Lluís Ultra-

L'edifici

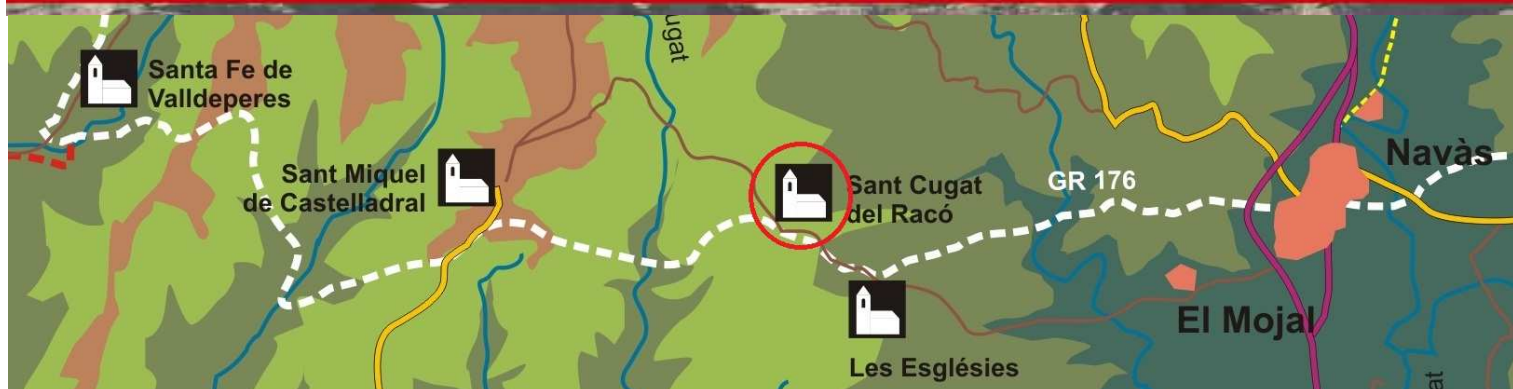
Aquest edifici té tres característiques que el fan singular. En primer lloc la seva planta, que és de creu grega, de la qual n'hi ha pocs exemplars a Catalunya. Originàriament hi havia tres absis, actualment només en queden dos, l'absis central, i l'absidiola nord, la del sud va desaparèixer al segle XVII, en què es feu una sagristia, en aquest costat.

Precisament és aquesta sagristia, la que no permet actualment, poder contemplar a l'exterior la forma de creu grega de l'església, i també que a l'interior s'hagi fet un intent de reconstrucció de l'absidiola, a base de llums i miralls.

La decoració interior és molt austera, i només es trenca gràcies a l'adovellament de les arcades i les finestres.

Les naus són gairebé de la mateixa alçada, i són cobertes amb volta de canó de mig punt, i en el lloc d'intersecció d'aquestes s'aixeca una cúpula, coberta amb mitja esfera, recoberta amb argamassa, però que a l'acabament resta descobert una part de l'aparell, fet amb petits blocs de pedra que formen una espiral. Aquesta cúpula a l'exterior és ressaltada amb un cimbori cilíndric, aquesta és l'altra característica que dóna singularitat a aquesta església, ja que no se n'ha conservat cap més en tot Catalunya.

A l'exterior ressalta la decoració llombarda, a base d'arcuacions cegues i lessenes. Aquest fet és normal en moltes esglésies d'aquesta època, però el cas de Sant Cugat és especial, ja que aquesta decoració s'estén per tots els murs, aquesta seria la tercera característica que fa singular aquesta església. El cimbori està decorat amb una tira de finestres cegues.

Sender circular que transcorre per poblacions i llocs de notable interès, enllaçant les múltiples esglésies romàniques del rodal de Navàs i Puig-reig.

Distància : 80,200 km **Comarques :** Bages i Berguedà.

Etapa num.	Itinerari	Horari h:min	Distància kms.
1	Navàs - Santa Fe de Valldeperes	5:00	18,800
	Santa Maria de les Esglésies		5,200
	Sant Cugat del Racó		6.800
	Sant Miquel de Castelladral		10.600
	Santa Fe de Valldeperes		18,800

Coordenades del punt:

UTM31N - ED50	401623.0	4639287.3
UTM31N - ETRS89	401529.3	4639083.2
Geogràfica - ETRS89 *	1.812905	41.897555

* A efectes pràctics, els sistemes de referència ETRS89 i WGS84, es poden considerar equivalents

Com podeu observar en el planol del recorregut Santa Cugat del Racó és la segona ermita que ens trobarem un cop sortim de Navàs, punt inicial i final de la Marxa.

↔ Entrar a Navàs (Bages) per l'entrada sud de la C-16. A l'arribar al nucli urbà, trobareu un trencant a mà esquerra que indica El Mujal, agafeu-lo i seguiu-lo. És un camí rural, però està enquitranat. És la carretera que ens porta fins a Sant Cugat del Racó i Castelladral. Un cop passat el nucli del Mujal i a l'arribar al Km. 6,800, trobareu un trencant a l'esquerra. .

Un cop arribem a aquest punt ens dirigirem a Sant Miquel de Castelladral que serà la següent ermita del recorregut.

Glossari:

CIMBORI: Torre de planta quadrada o octogonal, situada damunt del creuer d'una església. A l'interior es sol cobrir amb una cúpula o volta.